

7. lekcia v Máriinej škole:

Magnificat

(Pavel Gyurász, 13. júl 2014)

V júli slávime sviatok Panny Márie — hneď na začiatku mesiaca. Je to sviatok Návštevy Panny Márie u Alžbety. Celý cyklus katechéz sme začali uvažovaním nad tým, ako sa stala Mária vyvolenou Matkou Božou pri zvestovaní prijatím Božej vôle, resp. odovzdaním sa do Božích rúk. Pri zvestovaní sa dozvedela informáciu o veľkej veci, čo Boh učinil s jej príbuznou Alžbetou, že počala v starobe, hoci ľudia mysleli, že je neplodná (porov. *Lk 1, 35-36*). To bolo pre ňu dôkazom, že Bohu nič nie je nemožné, naozaj môže počať bez muža a stať sa Božou matkou. Vtedy sa rozhodla vydať sa na cestu za Alžbetou do Ain Karim, ktorý leží neďaleko Jeruzalema. Pre Máriu z Nazareta to bola približne štvordňová cesta peši. Na ceste určite rozmýšľala nad udalosťami, ktoré práve nedávno prežila. Hľadala odpoveď na otázku ako je to možné, čo mám robiť, prečo práve ja, atď. Potom došla až do cieľa a stretli sa dve „zázračné“ ženy. O tom je sviatok Návštevy Panny Márie. Sväté Písmo zachytáva ich stretnutie a rozhovor, ktorý sa končí slovami Alžbety: „*A blahoslavená je tá, ktorá uverila, že sa splní, čo jej povedal Pán*“ (*Lk 1, 45*).

Vtedy Panna Mária už neodpovedala Alžbete nič, ale vyslovila krásnu pieseň, ktorú z latinčiny nazývame Magnificat. Myslím si, že táto pieseň je výsledkom nielen pôsobenia Ducha Svätého, ale aj tej štvordňovej cesty k Alžbete, počas ktorej Panna Mária uvažovala. Je zaujímavé sledovať, kde Mária hľadala odpovede. Lebo ak si myslíme, že to vymyslela ona, nemáme celkom pravdu. Samozrejme, ona to vyslovila, ona poskladala jednotlivé riadky, verše Magnificatu, ale každú myšlienku čerpala z kníh Svätého Písma. Pre tých, ktorí by to chceli aj dôkladnejšie prekontrolovať alebo sa o tom presvedčiť, uvediem aj súradnice. Magnificat sa nachádza v Lukášovom evanjeliu, 1. kapitola,

verše 46-55. K tomu sú paralelné texty: **v.46:** 1 Sam 2,1; Ž 103,1; **v.47:** 1 Sam 2,1; **v.48:** Gen 30,13; 1 Sam 1,11; **v.49:** Deut 10,21; Ž 111,9; **v.50:** Ž 103,17; **v.51:** Ž 89,9.10; **v.52:** 1 Sam 2,7-10; Job 5,11; 12,9; **v.53:** 1 Sam 2,5; Ž 197,9; **v.54:** Ž 98,3; Iz 41,8; **v.55:** 2 Sam 22,51; Mich 7,20.

To, že je Magnificat „poskladaný“ z rôznych citátov Svätého Písma, nič nemení na jeho kráse, veľkosti a originalite. Ale nám práve poukáže na ďalšiu nasledovania hodnú vlastnosť Panny Márie a to je poznanie Božie Slova. Iba vtedy budem schopný niečo také vytvoriť, ak poznám naspamäť udalosti z Písma a veľa nad nimi uvažujem. A hľadám, pozorujem, kedy sa naplnia. Alebo kedy sa na môj život vzťahujú slová Svätého Písma. Mária nám teda svojím chválospevom ukázala aj správny postoj k Svätému Písmu. Nie je to kniha, ktorú čítam, študujem dokonca aj memorujem. To je ešte málo. Sväté Písmo mám vložiť do svojho života, mám hľadať, ako žiť s ním, ako žiť podľa neho.

Už som viac razy videl kartičky a brožúrky v zmysle „duchovná prvá pomoc“. Boli to zozbierané súradnice zo Svätého Písma, ktoré sú vhodné ak si smutný, ak sa raduješ, ak si dostal veľký dar, ak potrebuješ pomoc, jednoducho na rôzne situácie života. Aj my by sme si mali vytvoriť pre seba takú zbierku. Najmä v hlave. Ale ak nám to zatiaľ nejde, tak aspoň na papieri si poznačiť vety a odseky vo Svätom Písme, ktoré nám pomôžu prekonať naše ťažkosti. Povzbudia nás. Pomôžu nezabudnúť na Pána Boha, keď prežívame slávu. Pomôžu nám vstať, keď padáme, atď. A vtedy sa Božie Slovo stane naozaj živým, bude súčasťou nášho života, nie iba knihou, ktorú napísali pred tisíckami rokov a ja to čítam iba preto, lebo sa to odporúča. Mária je teda aj v tom pre nás veľkým vzorom.

A teraz si analyzujeme jednotlivé verše tohto chválospevu. Ako som už spomenul, Magnificat sa nachádza v Lukášovom evanjeliu a iný evanjelista ho ani nespomína.

⁴⁶ **Mária hovorila: Velebí moja duša Pána** – Je to zaujímavý začiatok. Väčšinou velebíme Pána svojimi ústami, rukami, myšlienkami a niekedy sme pri tom aj roztržití. Cítíme, že to nestačí, chceme oveľa viac, ale jednoducho nie sme schopní viac zo seba dať, obmedzia nás

naše myšlienky, naše problémy. Je to akési duchovné trápenie. Lenže Mária to prekonala. Táto jej veta vyjadruje, že je úplne naplnená Bohom. Tým, že prijala Ježiša. Cíti, že dala Bohu všetko, čo mohla. K dokonalosti jej modlitby už nič nechýba.

⁴⁷ **a môj duch jasá v Bohu, mojom Spasiteľovi**, – Tie sú slová človeka, ktorý sa presvedčil, že sa oplatí dôverovať Bohu. Ktorý zakúsil, že sa splnili jeho slová. V našom prípade už aj Alžbeta rozpoznala, že matka jej Pána prichádza. Je to jasot človeka pri skúsenosti s Božím pôsobením.

⁴⁸ **lebo zhliadol na poníženosť svojej služobnice. Hľa, od tejto chvíle blahoslaviť ma budú všetky pokolenia**, – Pod výrazom „poníženosť“ máme chápať skôr pokoru. Nie to, že niekto ju do niečoho tlačí. A je tu zároveň akoby malé protirečenie: Mária nazýva samu seba pokornou. Ale skutočná pokora sa nechváli svojou pokorou! Mária akoby povedala: som pokorná, preto ma Boh vyvolil, preto som veľkého poslanca hodnejšia ako ostatné ženy. Ale Mária to nepoužíva ako chválu na seba. Tým, že je naplnená Bohom, vidí seba v Božom svetle, tak ako ju Boh vidí, preto si to mohla dovoliť. A je si vedomá aj toho, že za svoj skutok bude veľmi povýšená. Všetky pokolenia ju budú chváliť.

⁴⁹ **lebo veľké veci mi urobil ten, ktorý je mocný, a sväté je jeho meno** – v tomto verši sa ukáže jej skutočná pokora. Vie o sebe pravdu. Pozná svoje vysoké postavenie pred Bohom. A to je pre ňu ešte väčší dôvod aby chválila Boha. Vie, že bez pomoci Boha by sa nedostala na také vysoké miesto. Musela byť chránená od každého hriechu.

⁵⁰ **a jeho milosrdenstvo z pokolenia na pokolenie s tými, čo sa ho boja**. – Tu nám Mária povedala, aké dôležité je „báť sa Boha“. To bol dôvod jej povýšenia, že sa bála Boha. Bála sa Ho viac ako ľudí, ktorí jej mohli ublížiť za jej rozhodnutie, že čaká dieťa bez manželstva. Viac sa bála Boha ako seba a iných. A to nie je ľahké. Pretože „báť sa Boha“ alebo ako to ešte inými slovami nazývame: „mať bázeň pred Bohom“, nás vedie viac k láske ako k strachu. Nie strach z trestu, ale láska k dobrému Bohu má byť to, čo nám pomáha chrániť sa hriechu a konať dobro. Nedávno som mal rozhovor s jedným človekom, ktorý hodnotil svoj život, aj počas socializmu, aj po socializme, a zhrnul to takto: viac

som sa bál a poslúchal ľudí ako Boha.

Teda vidíme, čo robí „strach“. Bez ťažkostí nás postaví proti Bohu, proti ľuďom aj proti sebe samým.

⁵¹ **Ukázal silu svojho ramena, rozptýlil tých, čo v srdci pyšne zmýšľajú.**

⁵² **Mocnárov zosadil z trónov a povýšil ponížených.**

⁵³ **Hladných nakrmil dobrotami a bohatých prepustil naprázdno.**
– V druhej časti Magnificatu Panna Mária chváli Boha za jeho skutky. Ale už nie za tie, ktoré urobil na nej. V slovenčine sú tieto slovesá v minulom čase, ale pôvodný grécky text má viac časov a tam slovesá sú v „aoriste“, čo znamená, že činnosť začína v minulosti, ale zároveň neustále pretrváva. V tejto časti chce Panna Mária povzbudiť aj nás k poníženosti (pokore), lebo Boh má záľubu práve v takých ľuďoch, je na ich strane.

⁵⁴ **Ujal sa Izraela, svojho služobníka, lebo pamätá na svoje milosrdenstvo,**

⁵⁵ **ako sľúbil našim otcom, Abrahámovi a jeho potomstvu naveky**
– Tretia časť je záver, kde si Mária uvedomuje, že práve teraz sa splnia prísľuby, ktoré dal Boh Abrahámovi a Dávidovi, že z ich potomstvu sa narodí Mesiáš.

Bratia a sestry, trošku sme porozmýšľali nad významom textu Máriinho chválospevu. Určite, sú aj iné pohľady výkladu textu. Ja len každému odporúčam aby si aj sám, v pokoji prešiel celý text a nájde krásu Magnifikatu.

Cirkev sa tento Máriin chválospev modlí každý večer. Snažme sa aj my čím častejšie sa pripojiť k tejto spoločnej modlitbe a chváliť Boha slovami jeho pokornej služobnice.

Zároveň sa nebojme vidieť v Máriinom chválospeve príklad a chváliť Boha svojimi slovami za to, čím je naplnené naše srdce. Za to, čím Boh vo svojej láske počas dňa prišiel k nám aby nás obdaroval a požehnal.